

Raadsvraag (art. 37)	Gesteld door: GroenLinks
Datum	22 januari 2024
Onderwerp	015-2024-Toegenomen vapedgebruik onder jongeren
Portefeuillehouder	College B&W

De fractie heeft de volgende vragen:

Geachte voorzitter,

Per 1 januari 2024 mogen vapes met een smaakje niet meer worden verkocht. Hiermee wordt getracht om de opkomst van e-sigaretten, ook wel 'vapes' genoemd, onder met name jonge gebruikers tegen te gaan.

De nieuwe cijfers van het vapedgebruik onder jongeren worden 'alarterend' en 'zorgwekkend' genoemd. Uit het onderzoek van het Trimbos-instituut^[1] blijkt dat bijna net zoveel jongeren vaperen als roken. 21.7% van de Nederlandse jongeren in de leeftijd van 12 t/m 25 jaar heeft in het afgelopen jaar een e-sigaret gebruikt. Het percentage dat het afgelopen jaar in de jongere groep een e-sigaret heeft gebruikt is merkwaardig hoog: 10.2% bij 12-14 jarigen en ruim 23% van de 15 t/m 17-jarigen. Een Rookvrije Generatie lijkt dan ook verder weg dan ooit.

Ook zien artsen steeds meer jongeren met ernstige longproblemen in het ziekenhuis, na veelvuldig vaperen.

De fractie van GroenLinks heeft de volgende vragen aan het college:

[1] <https://www.trimbos.nl/actueel/nieuws/vaperen-en-roken-jongeren-doen-het-allegebe/>

1. Is het college bekend met de nieuwsberichten over vaperen?
2. Deelt het college de zorgen van GroenLinks dat het gebruik van vaperen bij jongeren een zorgelijke ontwikkeling is?
3. Is in de gemeente Roosendaal eenzelfde trend zichtbaar waarbij het gebruik van vaperen onder jongeren toeneemt? En zijn er cijfers hierover bekend?

Ondanks het smaakjesverbod vrezen artsen en deskundigen dat vaperen populair blijft onder de jeugd. Ze geven aan dat er meer nodig is om jongeren van de vaperen af te houden^[1].

4. Heeft het college al actie ondernomen om het gebruik van vaperen binnen onze gemeente terug te dringen? Graag een toelichting.

De fractie van GroenLinks heeft ook kennisgenomen van het NOS-artikel: 'Veel vraag bij scholen naar lespakket over vaperen'^[2] en heeft hierover de volgende vraag:

5. Wat doet het college momenteel wat betreft voorlichting op scholen en onderwijsinstellingen en binnen de gemeente (bijvoorbeeld voorlichtingscampagne)? En in hoeverre is er nu al aandacht voor dit onderwerp binnen de bestaande preventieprogramma's?

Een van de ambities uit het Preventieakkoord is een 'Rookvrije Generatie' in het jaar 2040. Vanaf januari 2020 is roken in of binnen een straal van vijftig meter van onze publieke gebouwen verboden, eveneens in bedrijfsvoertuigen. Dit verbod geldt zowel voor traditionele rookmiddelen, zoals sigaret, sigaar en de pijp, als voor de waterpijp en alle vormen van de elektrische sigaret, zoals de vape.

6. Hoeveel plekken zijn er momenteel in de gemeente Roosendaal rookvrij? En is het college bereid om nog meer partners te mobiliseren om hun plaatsen rookvrij te maken?

7. Helaas vang ik signalen op vanuit inwoners dat er soms nog steeds ouders of andere personen staan te roken bij een openbare speeltuin in de wijk. Is het college bereid om het aantal plekken waar niet gerookt mag worden uit te breiden, bijvoorbeeld met plekken waar veel kinderen komen zoals de openbare speeltuinen in de wijken? En om op deze plekken ook een 'gelieve niet roken'-bordje te plaatsen. Graag een toelichting.

Namens de fractie van GroenLinks,

Chahira Mediani

[1] <https://nos.nl/artikel/2500935-zorgen-over-handhaving-verkoopverbod-vapes-met-smaak>

[2] <https://nos.nl/artikel/2496083-veel-vraag-bij-scholen-naar-lespakket-over-vapen>

Wij beantwoorden de vraag als volgt:

1. Is het college bekend met de nieuwsberichten over vaperen?

Ja, het college heeft hier kennis van genomen.

2. Deelt het college de zorgen van GroenLinks dat het gebruik van vaperen bij jongeren een zorgelijke ontwikkeling is?

Ja, het college is bekend met de gezondheidsrisico's die het vaperen met zich meebrengt en vindt dat zorgelijk. Vooral omdat blijkt dat steeds meer jongeren vaperen.

3. Is in de gemeente Roosendaal eenzelfde trend zichtbaar waarbij het gebruik van vaperen onder jongeren toeneemt? En zijn er cijfers hierover bekend?

Voor nu zijn er bij de GGD West-Brabant West nog geen cijfers op gemeenteniveau over vaperen. De GGD wil met behulp van de Gezondheidsmonitors zicht krijgen op het gebruik van vapers. Afgelopen jaar is in de Gezondheidsmonitor Jeugd voor het eerst uitgevraagd of en hoe vaak jongeren vaperen. De resultaten hiervan op gemeenteniveau worden in mei verwacht. Hieruit blijkt het vaperen-gebruik in Roosendaal in vergelijking met West-Brabant en Nederland.

Ook voor de jongvolwassenen wordt een vraag over vaperen toegevoegd aan de Gezondheidsmonitor. Vanaf april dit jaar wordt deze monitor uitgezet. De resultaten hiervan worden verwacht in het voorjaar van 2025.

4. Heeft het college al actie ondernomen om het gebruik van vaperen binnen onze gemeente terug te dringen? Graag een toelichting.

In opdracht van de gemeente Roosendaal verzorgt Stg. Chris en Voorkom op de VO-scholen preventielessen over verschillende onderwerpen zoals drugs, alcohol, online en roken. In 2022 zijn een aantal preventielessen met verschillende onderwerpen aangepast naar het onderwerp vaperen omdat er behoefte was aan extra voorlichting hierover. In 2023 is bij elke preventieles (ongeacht het onderwerp) het onderwerp vaperen aan bod gekomen naar aanleiding van de vragen die de leerlingen erover hadden.

5. Wat doet het college momenteel wat betreft voorlichting op scholen en onderwijsinstellingen en binnen de gemeente (bijvoorbeeld voorlichtingscampagne)? En in hoeverre is er nu al aandacht voor dit onderwerp binnen de bestaande preventieprogramma's?

Stg. Chris en Voorkom zal het de komende jaar doorgaan met het geven van preventielessen waarbij vaperen een belangrijk aandeel zal zijn. Verder wachten we de resultaten van de Gezondheidsmonitor Jeugd af om zo inzicht te krijgen over het vaperen-gebruik in Roosendaal. Aan de hand daarvan zal advies gevraagd worden over de aanpak hiervan. Daarbij is het ook belangrijk om ook ouders bewust te laten worden van de gezondheidsrisico's die er zijn bij vaperen, dat is helaas niet bij alle ouders bekend. Door ook ouders goed te informeren, kunnen zij thuis met hun kinderen het gevaar van vaperen bespreken. Zo wordt dit jaar weer samen met Novadic Kentron en de NIX18 werkgroep een "Happy Ouders" georganiseerd waarbij aan ouders van kinderen uit de puberleeftijd, voorlichting gegeven wordt over het gebruik van drank, drugs en roken/vaperen.

6. Hoeveel plekken zijn er momenteel in de gemeente Roosendaal rookvrij? En is het college bereid om nog meer partners te mobiliseren om hun plaatsen rookvrij te maken?

Het college heeft geen zicht op hoeveel plekken precies rookvrij zijn in Roosendaal. Wanneer een organisatie rookvrij wil worden, kan men zich aanmelden bij de rookvrije generatie en gratis campagne materiaal bestellen. Verder zijn er mogelijkheden via RSDFIT! (Sport en Preventiebeleid) om gebruik te maken van relevante kennis vanuit bijvoorbeeld de GGD of de JOGG- Teamfit coach.

7. Helaas vang ik signalen op vanuit inwoners dat er soms nog steeds ouders of andere personen staan te roken bij een openbare speeltuin in de wijk. Is het college bereid om het aantal plekken waar niet gerookt mag worden uit te breiden, bijvoorbeeld met plekken waar veel kinderen komen zoals de openbare speeltuinen in de wijken? En om op deze plekken ook een 'gelieve niet roken'-bordje te plaatsen. Graag een toelichting.

In de gemeente Roosendaal zijn er 239 openbare speelplekken. Op dit moment staat niet in ons beleid dat wij iedere openbare speelplek voorzien en onderhouden van een 'rookvrije generatie bord'. Mochten we dit willen laten doen dan brengt dat kosten met zich mee tussen de 40.000 en 60.000 euro, exclusief onderhoud. Met het plaatsen van deze borden stelt de gemeente geen formeel verbod in. Maar door de borden wordt informeel gestuurd op gedragsverandering, waarbij inwoners elkaar aanspreken op gedrag. Een formeel rookverbod bij speeltuinen is juridisch niet haalbaar, wenselijk en passend in de ogen van het college.

Wij vertrouwen erop U hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Roosendaal,

De secretaris,

De burgemeester,

